



ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2026-2027



ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Π. Παπαρρηγοπούλου

Μέλη Συντονιστικής Επιτροπής :

- Καθηγητής Γ. Δελλής
- Αναπληρωτής Καθηγητής Ν. Παπασπύρου
- Αναπληρωτής Καθηγητής Γ. Ανδρουτσόπουλος
- Επίκουρη Καθηγήτρια Β. Χρήστου

• ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ : ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

• ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΕΛΕΝΗ Ε. ΚΟΥΡΕΛΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ	5
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ.....	5
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ	5
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	6
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	6
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.....	7
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ.....	8
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	10
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ.....	12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ –ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	13
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.	22
ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ.....	23
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	24
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	26
ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	28
ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	29

ΠΡΟΛΟΓΟΣ



Αγαπητοί μας μεταπτυχιακοί φοιτητές,

Η Νομική Σχολή, που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όθωνος, γαλούχησε γενεές άξιων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, προσφέροντας ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο. Από το 1982 μέχρι το 2013 λειτούργησε ως Τμήμα Νομικής στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), ενώ με το Π.Δ. 85/2013 μετεξελίχθηκε πλέον σε αυτόνομη μονοτμηματική Σχολή.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των μεταπτυχιακών σπουδών στη Νομική Σχολή, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις προϋποθέσεις για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακού τίτλου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Εκ μέρους όλων των μελών του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, σας συγχαίρουμε και σας καλωσορίζουμε στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 λειτουργεί στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών «*Νέο Εντατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών*» (Π.Μ.Σ.): **ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ**.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) της Νομικής Σχολής αποσκοπεί στην εμβάθυνση και την προαγωγή της γνώσης, καθώς επίσης στην προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο του του Δημοσίου Δικαίου και, ειδικότερα, σε γενικά ζητήματα Δημοσίου Δικαίου (Συνταγματικό Δίκαιο, Συνταγματικά Δικαιώματα, Διοικητικό Δίκαιο, Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο), Δημοσίου Χρηματοπιστωτικού Δικαίου καθώς και στο Εκκλησιαστικό Δίκαιο, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Ειδικότερα, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης.

Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται αφενός η επιτυχής ολοκλήρωση δύο εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών και εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και αφετέρου η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Το Π.Μ.Σ. «Δημόσιο Δίκαιο» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις παρακάτω

επιμέρους επιστημονικές ειδικεύσεις:

α) Δημόσιο Δίκαιο (Public Law)

β) Εκκλησιαστικό Δίκαιο (Ecclesiastical Law)

γ) Δημόσιο Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο (financial regulation)

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Η βαθμολογική κλίμακα για όλα τα μαθήματα και τη διπλωματική εργασία, ορίζεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10). Θεωρείται ότι πέτυχε ο φοιτητής που έλαβε βαθμό πέντε (5) και άνω, σε όλα τα μαθήματα. Για τον υπολογισμό του βαθμού του μεταπτυχιακού διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας με τον

αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον συνολικό αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου. Στο μεταπτυχιακό δίπλωμα αναγράφεται «καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο από έξι και μισό (6,5)] «λίαν καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μεταξύ έξι και μισό (6,5) και οκτώ και μισό (8,5)] και «άριστα» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας οκτώ και μισό (8,5) και άνω].

Α' εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 πιστωτικές μονάδες
Β' εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 πιστωτικές μονάδες
Διπλωματική εργασία		= 15 πιστωτικές μονάδες
ΣΥΝΟΛΟ		75πιστωτικές μονάδες

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση δύο εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Το κάθε μάθημα μπορεί να διδάσκεται κατά ενότητες. Στα δύο εξάμηνα, διδάσκονται συνολικώς έξι (6) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) ορίζονται ως υποχρεωτικά για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., ενώ δύο (2) είναι μαθήματα επιλογής, τα οποία ο υποψήφιος επιλέγει από τον προτεινόμενο για κάθε ειδίκευση κατάλογο μαθημάτων. Στον κατάλογο επιλεγόμενων μαθημάτων δύνανται να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα από τα προσφερόμενα σε άλλες ειδικεύσεις του Προγράμματος ή σε άλλα Π.Μ.Σ. της Σχολής.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το υπό κρίση μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών βασίζεται στους ακόλουθους γενικούς στόχους, προσαρμοσμένους κάθε φορά στα ζητήματα εμπορικού δικαίου. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- (α) ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις προκλήσεις που απαντώνται στον ευρύτερο τομέα του δημόσιου δικαίου εις βάθος γνώση του αντικειμένου
- (β) αποκτήσει τις απαιτούμενες νομικές γνώσεις ώστε να εξασφαλίσουν επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία,
- (γ) αποκτήσει «νομική σκέψη» και δυνατότητα ανάλυσης και σύνθεσης γνώσεων για την

κατανόηση και επίλυση των καταστάσεων που θα αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους ζωή. Ειδικότερα:

Το ΠΜΣ παρέχει στους/-ις φοιτητές/-τριες ενιαία νομική παιδεία στα ειδικότερα πεδία (ειδικεύσεις), ώστε να διαθέτουν τις προδιαγραφές ποιότητας που πρέπει να συγκεντρώνει ο απόφοιτος του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, όμως, κρίνεται απαραίτητη η συνεκτίμηση του ιδιαίτερου προσανατολισμού κάθε φοιτητή/-τριας, η οποία επιτυγχάνεται σε ένα βαθμό μέσω:

1. της επιλογής γενικής κατεύθυνσης, δηλαδή μεταξύ των ανωτέρω ειδικεύσεων και των μαθημάτων επιλογής,
2. της εκπόνησης συμπληρωματικών εργασιών στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων, με σκοπό την εντρύφηση των φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία,
3. των μαθημάτων τύπου «σεμιναρίου» όπου μελετώνται ζητήματα νομικής επικαιρότητας και εκπονούνται εργασίες,
4. της διοργάνωσης συνεδρίων και ημερίδων στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/-τριες, καθώς και της διοργάνωσης Θερινών Ακαδημιών, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.



Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Σχολής αρμόδια όργανα είναι:

- α. Η Συνέλευση της Σχολής.
- β. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)
- γ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

Το αργότερο έως 31 Μαΐου με απόφαση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Σχολής και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Κάθε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει κατ' έτος αίτηση υποψηφιότητας σε δύο -κατ' ανώτατο όριο- ειδικεύσεις, είτε του ίδιου, είτε διαφορετικών Π.Μ.Σ., αλλά, εφόσον επιτύχει και στις δύο, μπορεί να εγγραφεί μόνο στην ειδίκευση που έχει δηλώσει ως πρώτη επιλογή. Το έντυπο της «αίτησης υποψηφιότητας» είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Η Συνέλευση της Σχολής αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (επιπέδου C1 και άνω) μίας τουλάχιστον από τις εξής γλώσσες: αγγλική, γαλλική ή γερμανική. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν διαθέτει πιστοποιητικό γλωσσομάθειας C1 για μία από αυτές τις γλώσσες, μαζί με την αίτηση υποψηφιότητας υποβάλλει δήλωση σχετικά με τη γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξετασθεί. Η εξέταση αυτή διενεργείται επί νομικού κειμένου από μέλος Δ.Ε.Π. της Σχολής, μετά τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρίζεται με τον τελικό χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση της Σχολής ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου
- Βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Π.Μ.Σ.
- Βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (εάν υπάρχει)
- Συνάφεια του πτυχίου ΑΕΙ και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας
- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος
- Αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική από τη Σ.Ε. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται στην ετήσια προκήρυξη του ΠΜΣ.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/-ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, χωρίς να προβλέπονται θερινές διακοπές, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS) , με υποχρεωτική την διπλωματική εργασία. Στα δύο εξάμηνα, διδάσκονται συνολικώς έξι (6) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) ορίζονται ως υποχρεωτικά για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., ενώ δύο (2) είναι μαθήματα επιλογής, τα οποία ο υποψήφιος επιλέγει από τον προτεινόμενο για κάθε ειδίκευση κατάλογο μαθημάτων. Στον κατάλογο επιλεγόμενων μαθημάτων δύνανται να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα από τα προσφερόμενα σε άλλες ειδικεύσεις του Προγράμματος ή σε άλλα Π.Μ.Σ. της Σχολής.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/-τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές/-τριες του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης κατάθεσης διπλωματικής εργασίας, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Υπάρχει δυνατότητα παράτασης έως δύο (2) μήνες μόνο ως προς την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από ατομική αιτιολογημένη αίτηση του/της φοιτητή/-τριας και έγκριση από τη Συνέλευση.

Οι φοιτητές/-τριες έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση της Σχολής, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Η ως άνω αιτιολογημένη αίτηση υποβάλλεται έως τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική

θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/-τριας. Οι φοιτητές/-τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η Συνέλευση της Νομικής Σχολής μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων ή διπλωματικής εργασίας και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι

Καταβολή Τέλους Φοίτησης. Για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλος φοίτησης, το οποίο έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι θα επιστρέφει στη φοιτητική κοινότητα με τη μορφή υποδομών, τεκμηρίωσης και δράσεων και σε καμία περίπτωση δεν θα αφορά αμοιβές του τακτικού προσωπικού. Το ύψος του τέλους φοίτησης για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης μετά την εισήγηση της Σ.Ε. και έχει καθοριστεί σε ύψος 1.600 ευρώ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1718028845/2018 απόφαση Συγκλήτου για την ίδρυση του ΠΜΣ. Η πρώτη δόση του τέλους φοίτησης καταβάλλεται υποχρεωτικώς με την εγγραφή, ενώ η δεύτερη με τη δήλωση των

μαθημάτων επιλογής του δευτέρου εξαμήνου. Σε περίπτωση μη καταβολής ολικώς ή μερικώς του τέλους φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει δικαίωμα παρακολούθησης του Προγράμματος και συμμετοχής στις εξετάσεις. Σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται.

Από την καταβολή του προβλεπόμενου τέλους φοίτησης, απαλλάσσονται οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ, οι οποίοι πληρούν τις οριζόμενες στο άρθρο 86, παρ. 4 του Ν. 4957/2022 προϋποθέσεις και ΦΕΚ 4899 Β' 2022.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ



Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής και σε χώρο αυτής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Κοσμήτορα της Σχολής του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο της Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ –ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «Δημόσιο Δίκαιο			
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Συνταγματικό Δίκαιο Ι	10	Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ	10
Διοικητικό Δίκαιο	10	Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο	10
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλογή ενός μαθήματος)		ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλογή ενός μαθήματος)	
Δημόσιο Δίκαιο και Οικονομική Ανάλυση	10	Δημόσιες Συμβάσεις	10
Δίκαιο της Ενέργειας	10	Δίκαιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου	10
Δίκαιο Ελληνικής Ιθαγένειας	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων	10
Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δημόσιο Δίκαιο	10	Ιστορία πολιτικών ιδεών -19ος αι. Εμβάθυνση στο Γερμανικό ιδεαλισμό	10
Δίκαιο Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	10	Ευρωπαϊκό και Διεθνές Φορολογικό Δίκαιο	10
Μορφές διαλόγου των εθνικών με τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια	10	Αστική ευθύνη του Δημοσίου	10
Public Law of Investments/ Δημόσιο Δίκαιο επενδύσεων	10	Αθλητικό Δίκαιο	10
Θέματα Ιδιωτικού /Δημοσίου Δικαίου στη Ρώμη	10	Δίκαιο και Τέχνη	10
Νομική Πληροφορική	10	Θέματα Φιλοσοφίας του Δημοσίου Δικαίου	10
Δίκαιο Ελεύθερου Ανταγωνισμού	10	Κοινωνία της πληροφορίας και Δίκαιο	10
Το Δίκαιο της ΟΝΕ Ι	10	Δίκαιο κατάστασης αλλοδαπών	10
Δίκαιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	10	Ανταγωνισμός και Ρύθμιση: Ενέργεια και ηλεκτρονικές επικοινωνίες	10
Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο	10	Τεχνητή Νοημοσύνη	10
Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	10	Δημόσιο τραπεζικό δίκαιο (banking regulation)	10
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
Σύνολο	30	Σύνολο	45
Ειδίκευση «Εκκλησιαστικό Δίκαιο»			
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Πηγές Εκκλησιαστικού Δικαίου	10	Διατοπικό Εκκλησιαστικό Δίκαιο	10

Π.Μ.Σ. «Δημόσιο Δίκαιο»

Διαπάλη νομιμότητας και κανονικότητας	10	Εκκλησιαστικό Δίκαιο και Δικαστηριακή Πρακτική	10
ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλογή ενός μαθήματος)		ΕΠΙΛΟΓΗΣ (επιλογή ενός μαθήματος)	
Συνταγματικό Δίκαιο I	10	Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο	10
Διοικητικό Δίκαιο	10	Συνταγματικό Δίκαιο II	10
Θέματα Ιδιωτικού /Δημοσίου Δικαίου στην Ελληνική Αρχαιότητα	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων	10
Θέματα Ιδιωτικού /Δημοσίου Δικαίου στη Ρώμη	10	Θέματα Φιλοσοφίας του Δημοσίου Δικαίου	10
Θέματα Κοινωνιολογίας του Δικαίου	10	Θέματα Ιδιωτικού /Δημοσίου Δικαίου στη μεταβυζαντινή περίοδο και στο Ελληνικό κράτος κατά το 19 ^ο αιώνα	10
Κοινωνική θεωρία: Δίκαιο και εφαρμογές	10	Θέματα Ιδιωτικού/Δημοσίου Δικαίου στο Βυζάντιο	10
Μορφές διαλόγου των εθνικών με τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια	10	Δίκαιο και Τέχνη	10
Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δημόσιο Δίκαιο	10	Ερευνητική μεθοδολογία της κοινωνιολογίας του δικαίου	10
		Τεχνητή Νοημοσύνη	10
		Κοινωνία της Πληροφορίας και Δίκαιο	10
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	45

Ειδίκευση «ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»

Στην ειδίκευση «Δημόσιο Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο» από το ακαδ. έτος 2026-2027 θα προσφέρονται δύο προγράμματα σπουδών. Πρόγραμμα 1: Στα δύο εξάμηνα διδάσκονται συνολικώς έξι (6) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) ορίζονται ως υποχρεωτικά, ενώ τα δυο (2) είναι μαθήματα επιλογής, τα οποία ο υποψήφιος επιλέγει από τον προτεινόμενο για κάθε ειδίκευση κατάλογο μαθημάτων. Παράλληλα με τα μαθήματα υποχρεωτική είναι και η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Πρόγραμμα 2: Στα δύο εξάμηνα διδάσκονται συνολικώς οχτώ (8) μαθήματα, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) ορίζονται ως υποχρεωτικά, ενώ τα άλλα τέσσερα (4) είναι μαθήματα επιλογής. Ο υποψήφιος οφείλει να τα επιλέξει αποκλειστικά από τον προτεινόμενο για κάθε ειδίκευση κατάλογο μαθημάτων. Όσον αφορά τα δύο (2) επιπλέον μαθήματα που υποκαθιστούν τη συγγραφή διπλωματικής εργασίας πιστώνονται έκαστο με επτάμισι (7,5) διδακτικές μονάδες.

Πρόγραμμα 1

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Ρύθμιση, εποπτεία και επίβλεψη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (τράπεζες – κεφαλαιαγορά – ιδιωτική ασφάλιση): θεωρία και θεσμοί	10	Δημόσιο τραπεζικό δίκαιο	10
Δημόσιο δίκαιο και οικονομική ανάλυση	10	Δημόσιο Δίκαιο της κεφαλαιαγοράς	10
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
Επιλογή ενός μαθήματος		Επιλογή ενός μαθήματος	
Το Δίκαιο της ONE I	10	Το Δίκαιο της ONE II	10
Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο	10	Εταιρική διακυβέρνηση	10
Νομική Πληροφορική	10	Δίκαιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου	10

Εισαγωγή στο λογιστικό δίκαιο	10	Θέματα φιλοσοφίας του δημοσίου δικαίου	10
Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	10	Τεχνητή Νοημοσύνη	10
Ευρωπαϊκό και Διεθνές Φορολογικό Δίκαιο	10	Ειδικά θέματα Φορολογικού Δικαίου	10
Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δημόσιο Δίκαιο	10		
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	45
ΣΥΝΟΛΟ			75

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Ρύθμιση, εποπτεία και επίβλεψη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (τράπεζες – κεφαλαιαγορά – ιδιωτική ασφάλιση): θεωρία και θεσμοί	10	Δημόσιο τραπεζικό δίκαιο	10
Δημόσιο δίκαιο και οικονομική ανάλυση	10	Δημόσιο Δίκαιο της κεφαλαιαγοράς	10
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ECTS
Επιλογή ενός μαθήματος		Επιλογή ενός μαθήματος	
Το Δίκαιο της ONE I	10	Το Δίκαιο της ONE II	10
Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο	10	Εταιρική διακυβέρνηση	10
Νομική Πληροφορική	10	Δίκαιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου	10
Εισαγωγή στο λογιστικό δίκαιο	10	Θέματα φιλοσοφίας του δημοσίου δικαίου	10
Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	10	Τεχνητή Νοημοσύνη	10
Ευρωπαϊκό και Διεθνές Φορολογικό Δίκαιο	10	Ειδικά θέματα Φορολογικού Δικαίου	10
Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δημόσιο Δίκαιο	10		
		Κατά το εαρινό εξάμηνο και τη θερινή περίοδο, οι φοιτητές επιλέγουν ένα μάθημα ΥΕ, το οποίο πιστώνεται με 10 ECTS και περιλαμβάνει την υποχρεωτική εκπόνηση ερευνητικής εργασίας. Επιπλέον, επιλέγουν δύο μαθήματα που υποκαθιστούν τη διπλωματική εργασία, τα οποία πιστώνονται με 7,5 ECTS το καθένα. Στα μαθήματα αυτά δεν απαιτείται η παράλληλη εκπόνηση ερευνητικής εργασίας.	15
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	45
ΣΥΝΟΛΟ			75

Β. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Τα υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως τρεις (3) ώρες, ενώ τα επιλογής 2 ώρες, με το περιεχόμενο που εξειδικεύεται από τους διδάσκοντες καθηγητές στο Πρόγραμμα Σπουδών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κάθε ακαδημαϊκό έτος αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ο οδηγός σπουδών του ΠΜΣ όπου αναφέρεται αναλυτικά το syllabus κάθε μαθήματος.

• Συνταγματικό Δίκαιο (I & II)

Το μάθημα του Συνταγματικού Δικαίου διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη εξετάζονται ζητήματα γενικής συνταγματικής θεωρίας, στη δεύτερη επίκαιρα ζητήματα από το οργανωτικό μέρος του Συντάγματος και τη λειτουργία των κρατικών οργάνων και θεσμών και στην τρίτη θέματα ατομικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη νομολογία και στη διεθνή και ευρωπαϊκή διάσταση των εξεταζόμενων ζητημάτων. Στο πρώτο εξάμηνο διδάσκεται η γενική συνταγματική θεωρία και μέρος του

δεύτερου κύκλου μαθημάτων, ενώ στο δεύτερο εξάμηνο ολοκληρώνεται ο δεύτερος κύκλος μαθημάτων και οι παραδόσεις ολοκληρώνονται με τα ζητήματα των ατομικών δικαιωμάτων.

- **Διοικητικό Δίκαιο**

Το μάθημα «Διοικητικό Δίκαιο» έχει ως στόχο να διευρύνει τις γνώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών στο συγκεκριμένο πεδίο, αφενός με τη θεωρητική και δογματική εμβάθυνση σε έννοιες και θεσμούς του διοικητικού δικαίου, αφετέρου με την εξειδίκευση σε επί μέρους ζητήματα τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ενδεδειγμένης επεξεργασίας κατά τις προπτυχιακές σπουδές.

- **Δημόσιο Δίκαιο και Οικονομική Ανάλυση**

Το μάθημα εστιάζει σε επιλεγμένες θεματικές και ενότητες: αρχές οικονομικής ανάλυσης, οικονομική ανάλυση και Δίκαιο, οικονομική ανάλυση και Δημόσιο Δίκαιο: γενική προβληματική, οικονομική ανάλυση και Δημόσιο Δίκαιο: ειδικά θέματα.

- **Δίκαιο της Ενέργειας**

Ο τομέας της ενέργειας αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της οικονομίας, ο οποίος κατά τις τελευταίες δεκαετίες υφίσταται ουσιώδεις αλλαγές σε σχέση με το νομικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας, ενόψει της εφαρμογής πολιτικών απελευθέρωσης της αγοράς, δηλαδή εγκατάλειψης του συστήματος δημοσίου μονοπωλίου και εφαρμογής κανόνων ελεύθερου ανταγωνισμού. Ακόμη, το νομικό πλαίσιο του τομέα της ενέργειας αλλάζει και σε πιο πρόσφατο χρόνο ενόψει της βασικής πολιτικής επιλογής αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης. Το μάθημα βασίζεται σε αυτούς τους δύο άξονες και επιδιώκεται υπό αυτήν την οπτική να καταγραφούν τα βασικά θεωρητικά και νομολογιακά προβλήματα, όπως αναδεικνύονται από την καθιέρωση του Δικαίου της Ενέργειας ως ειδικού κλάδου της νομικής επιστήμης.

- **Δίκαιο Ελληνικής Ιθαγένειας**

Εξετάζονται οι βασικές έννοιες και αρχές του δικαίου της ιθαγένειας εν γένει, το ελληνικό δίκαιο της ιθαγένειας αλλά και η διεθνής διάσταση του δικαίου της ιθαγένειας καθώς και η επίδραση του δημοσίου διεθνούς δικαίου καθώς και του ενωσιακού δικαίου καθώς και η έννοια της ευρωπαϊκής ιθαγένειας.

- **Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δημόσιο Δίκαιο**

Η ύλη του προτεινόμενου μαθήματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: *Συγκριτικό δημόσιο δίκαιο και αρχές της συγκριτικής μεθόδου* Προβληματισμοί γύρω από την αυτοτέλεια του συγκριτικού δικαίου και ειδικότερα του δημοσίου δικαίου. Η διαμόρφωση της εννοίας του συνταγματισμού σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αυταρχικός συνταγματισμός-Παραδείγματα Κίνα, Ινδία - Μεταπολεμικά Συντάγματα Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Συντάγματα πρώην Ανατολικών χωρών

Ευρωπαϊκό δίκαιο (Διεθνείς Οργανισμοί)

Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Πολυεπίπεδη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων Ανάπτυξη κοινών αξιών (παράδειγμα κράτους δικαίου) και σύμφωνη προς τις αξίες ερμηνεία του ενωσιακού δικαίου

- **Δίκαιο Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών**

Μετά από κάποιες εισαγωγικές εννοιολογικές προσεγγίσεις, το Πρώτο Μέρος αφορά τη θέσπιση Κανόνων από την ΕΕ για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στο Δεύτερο Μέρος εξετάζεται το ελληνικό δίκαιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών: Το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο (όργανα, ιδίως ο ρόλος της ΕΕΤΤ ως Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής, αρμοδιότητες) και η ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, ιδίως οι γενικές αρχές και κύριες ρυθμίσεις του δικαίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και οι ασκούμενοι έλεγχοι στον τομέα αυτόν είτε από όργανα ή φορείς της ΕΕ είτε, ιδίως, από όργανα της ελληνικής έννομης τάξης (Βουλή, δικαστήρια). Τέλος, επιχειρείται να γίνει μια αποτίμηση των εξελίξεων και των προοπτικών του δικαίου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

- **Μορφές διαλόγου των εθνικών με τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια**

Μετά από ένα εισαγωγικό μάθημα με εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, στο Πρώτο Μέρος, εξετάζονται οι μορφές άμεσης συνεργασίας και άμεσου διαλόγου των ευρωπαϊκών με τα εθνικά δικαστήρια, και πρωτίστως η διαδικασία της υποβολής προδικαστικού ερωτήματος στο ΔΕΕ. Στο Δεύτερο Μέρος, εξετάζονται οι μορφές εμμέσου διαλόγου των εθνικών δικαστών με τους Ευρωπαίους ομολόγους τους (ΔΕΕ και ΕΔΔΑ), με πρώτη και κύρια μορφή τον σεβασμό από τον εθνικό δικαστή της νομολογίας των Ευρωπαϊκών δικαστηρίων. Αναλύονται δε τα αποτελέσματα του εμμέσου αυτού διαλόγου στην εθνική έννομη τάξη, με έμφαση στην ελληνική έννομη τάξη. Επίσης, αναλύονται άλλες μορφές συνεργασίας και εμμέσου διαλόγου μεταξύ δικαστηρίων και δικαστών.

- **Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο**

Η διδασκαλία του διοικητικού δικονομικού δικαίου σε μεταπτυχιακό επίπεδο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: – Ο δικαστικός έλεγχος της διοίκησης και το δικαίωμα δικαστικής προστασίας – Η διοικητική δικαιοδοσία και οι διοικητικές διαφορές (ακυρωτικές, ουσιαστικές) – Η οργάνωση και οι αρμοδιότητες των διοικητικών δικαστηρίων – Η διοικητική δίκη (έννοια, σκοπός, φάσεις, γενικές δικονομικές αρχές, δικαστήρια και δικαστές, διάδικοι, έναρξη, διεξαγωγή, περάτωση και κατάργηση) – Είδη ένδικων βοηθημάτων, προϋποθέσεις παραδεκτού, λόγοι βασίμου – Αίτηση ακυρώσεως, προσφυγή, αγωγή (καταψηφιστική, αναγνωριστική), ανακοπή – Προσωρινή έννομη προστασία (αναστολή εκτελέσεως, ασφαλιστικά μέτρα, διαταγή πληρωμής, προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως, προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως) – Η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου (έννοια, περιεχόμενο, έννομες συνέπειες, δεδουλευμένο, συμμόρφωση της διοίκησης) – Ένδικα μέσα κατά αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων (ανακοπή ερημοδικίας, τριτανακοπή, έφεση, αίτηση αναθεωρήσεως, αίτηση επαναλήψεως της διαδικασίας, αίτηση αναίρεσεως).

- **Δημόσιες Συμβάσεις**

Το δίκαιο δημοσίων συμβάσεων αφορά τις συμβάσεις με τις οποίες μια δημόσια οντότητα εμπιστεύεται σε έναν τρίτο την παροχή μιας οικονομικής δραστηριότητας σχετικής με προμήθειες, υπηρεσίες ή δημόσια έργα. Στο πεδίο του δικαίου δημοσίων συμβάσεων διασταυρώνονται το συνταγματικό με το διοικητικό δίκαιο, το δημόσιο με το ιδιωτικό δίκαιο, το ουσιαστικό με το δικονομικό δίκαιο και το εθνικό με το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο.

- **Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων**

Περιεχόμενο του μαθήματος θα αποτελέσουν τα πορίσματα πολυετούς έρευνας, η οποία βασίζεται σε μια ευρεία έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων. Περαιτέρω η εξέταση των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων δεν περιορίζεται σε μια εξέτασή τους αποκομμένη από την λοιπή έννομη τάξη στην οποία κατοχυρώνονται. Τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα διερευνώνται στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, αυτό δηλαδή του συνταγματικού και του δημοσίου εν γένει δικαίου των Κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Ιστορία πολιτικών ιδεών -19ος αι. Εμβάθυνση στο Γερμανικό ιδεαλισμό**

Στο μάθημα της Ιστορίας Πολιτικών Ιδεών θα παρουσιασθεί κυρίως ο 19ος αι. Μετά τη σύντομη παρουσίαση των βασικών ρευμάτων της πολιτικής φιλοσοφίας του 19ου αιώνα, θα γίνει εμβάθυνση στους φιλοσόφους Fichte, Hegel και Schelling. Το έργο και η θεωρία των φιλοσόφων αυτών θα εξετασθούν ως προς την ενασχόλησή τους με το κράτος, το δίκαιο και τις ελευθερίες. Ο γερμανικός ιδεαλισμός που έχει τις καταβολές του στον Ρουσό και ξεκινά από τον Καντ και περνά μέσα από τον Φίχτε, Χέγκελ και Μάρξ και φθάνει μέχρι τα ολοκληρωτικά δόγματα του εθνικοσοσιαλισμού, θα διαμορφώσει ένα είδος θετικής ελευθερίας, υπό την έννοια ότι υπάρχει ένα κράτος που αναγκάζει τους πολίτες να ζουν με ένα συγκεκριμένο τρόπο, ο οποίος οδηγεί στην ελευθερία.

- **Πηγές Εκκλησιαστικού Δικαίου**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη των διαπλαστικών και διαγνωστικών πηγών του εκκλησιαστικού δικαίου, τόσο εκκλησιαστικής όσο και πολιτειακής προελεύσεως. Ειδικότερα, στις πρώτες καταλέγονται, ενδεικτικώς, οι ιεροί κανόνες, τα συλλεκτικά έργα, οι αποκρίσεις και τα έγγραφα, οι κανονικές διατάξεις και κανονιστικές αποφάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται ασφαλώς ο Τόμος 1850 και η Πράξη 1928, ενώ στις δεύτερες το Σύνταγμα, οι Νόμοι, το έθιμο κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η θεματική «Τα Μοναστηριακά Τυπικά και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί των Μονών ως πηγές του Εκκλησιαστικού Δικαίου»

- **Διατοπικό Εκκλησιαστικό Δίκαιο**

Το μάθημα εξετάζει τα αποτυπώματα της θρησκείας στη δικαστηριακή και διοικητική πρακτική. Έτσι, ενδεικτικώς, η θεματική περιλαμβάνει: α) το ατομικό δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας στη νομολογία του Αρείου Πάγου, β) τα ζητήματα της θρησκείας στις πράξεις των Ανεξάρτητων Αρχών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γ) τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για θρησκευτικά ζητήματα κ.α.

- **Διαπάλη νομιμότητας και κανονικότητας**

Η διαπλοκή δύο δικαίων είναι ένα θέμα, ούτως ή άλλως, ιδιαίτερος ενδιαφέρον, πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για δύο δικαϊκά συστήματα από τη φύση τους τελείως διαφορετικά μεταξύ τους, όπως στην περίπτωση του δικαίου της Πολιτείας και εκείνου της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Έτσι, το μάθημα προσεγγίζει ερμηνευτικώς τη διαπάλη πολιτειακών νόμων και εκκλησιαστικών κανόνων, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι Πολιτεία και Εκκλησία διαθέτουν πρωτογενή κανονιστική δύναμη. Η διαφορά έγκειται στο εύρος της

δεσμευτικότητας των κανόνων που εκδίδει εκάστη εξ αυτών, καθώς οι νόμοι της Πολιτείας δεσμεύουν όλους του κοινωνούς, ενώ οι κανόνες της Εκκλησίας απευθύνονται μόνο στους πιστούς

- **Εκκλησιαστικό Δίκαιο και Δικαστηριακή Πρακτική**

Το μάθημα εξετάζει τα αποτυπώματα της θρησκείας στη δικαστηριακή και διοικητική πρακτική. Έτσι, ενδεικτικώς, η θεματική περιλαμβάνει: α) το ατομικό δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας στη νομολογία του Αρείου Πάγου, β) τα ζητήματα της θρησκείας στις πράξεις των Ανεξάρτητων Αρχών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γ) τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για θρησκευτικά ζητήματα κ.α.

- **Δημόσιο Δίκαιο Επενδύσεων**

Η διδασκαλία του Δημοσίου Δικαίου των Επενδύσεων υλοποιείται ως ενότητα Jean Monnet στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ 2021–2027 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ενότητα Jean Monnet για το Δημόσιο Δίκαιο των Επενδύσεων εξετάζει τη νομική μεταχείριση μιας επένδυσης στην Ελλάδα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της, διασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη και ολιστική προσέγγιση στο πλαίσιο του LL.M. στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

- **Νομική Πληροφορική**

Η νομική πληροφορική, ως αντικείμενο μεταπτυχιακού επιπέδου, επιδιώκει να εφοδιάσει τους νομικούς με εξειδικευμένες γνώσεις σε δύο επίπεδα: α) Στο επίπεδο του ουσιαστικού δικαίου, προκειμένου να ανταποκριθούν στα προβλήματα ρύθμισης των αναδυόμενων πεδίων (όπως π.χ. η ουδετερότητα των ψηφιακών δικτύων επικοινωνίας, το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι περιορισμοί της συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας) αλλά και για να κατανοήσουν τις νέες διαδικασίες που εισάγουν οι ψηφιακές τεχνολογίες (όπως π.χ. η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στο δημόσιο, η κατάρτιση συμβάσεων εξ αποστάσεως, η ηλεκτρονική ταυτοποίηση). β) Στο επίπεδο των εφαρμογών της πληροφορικής για το δίκαιο, προκειμένου να εξοικειωθούν με τα νέα εργαλεία, από τα οποία εξαρτάται η γνώση του ισχύοντος δικαίου (όπως π.χ. οι ηλεκτρονικές βάσεις νομικών δεδομένων). Επιπροσθέτως, στόχος είναι να κατανοήσουν την συστημική ανάλυση των εφαρμογών της πληροφορικής και των επικοινωνιών για την καθημερινή εξάσκηση των νομικών επαγγελματιών (όπως π.χ. η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, η χρήση ψηφιοποιημένων δικαστικών διαδικασιών κ.α)

- **Θέματα Φιλοσοφίας του Δημοσίου Δικαίου**

Εξετάζονται σε βάθος οι διάφορες μορφές ηθικής και οι σχέσεις του δικαίου με αυτές, καθώς και τα σημεία ως προς τα οποία οι τελευταίες, για ηθικούς λόγους, δεν επικαλύπτονται με το δίκαιο. Διάγραμμα παραδόσεων: • Εισαγωγή: ορθό, αγαθό και δίκαιο • I. Ρεαλισμός και ηθικοκρατία (Bernard Williams), Ηθική και ηθικοκρατία, Ηθική και πατερναλισμός • II. Ηθική και ηθικοκρατία στον Καντ, Το δικαίωμα στο ηθικό λάθος, Το δικαίωμα στο δικαϊκό λάθος • III. Οι ρόλοι του δικηγόρου • IV. Ηθικοκρατία και αστικό δίκαιο, Ηθικοκρατία και δημόσιο δίκαιο, Ηθικοκρατία και ποινικό δίκαιο

- **Κοινωνία της πληροφορίας και Δίκαιο**

Το μάθημα εστιάζει στο νέο δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας και τους περιορισμούς του. Διερευνώνται ειδικότερα οι θεμελιώδεις βάσεις του δικαίωματος όπως η ουδετερότητα του διαδικτύου, η καθολική υπηρεσία και η ασφάλεια των δικτύων, αλλά και οι βασικές κοινωνιολογικές θεωρίες για τις νέες τεχνολογίες.

- **Τεχνητή Νοημοσύνη**

- Τεχνητή Νοημοσύνη: Στο μάθημα παρουσιάζεται ο προβληματισμός για την αναγνώριση κάποιας μορφής ηθικού (ίσως και νομικού) status σε μη βιολογικές οντότητες που προκύπτουν από τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, ιδίως στη ρομποτική. Το βασικό ερώτημα είναι εάν η αναγνώριση ηθικής ή νομικής υπόστασης συνδέεται υποχρεωτικά με την βιολογική ιδιοσυστασία ή εάν εξαρτάται από την φύση των λειτουργιών μιας (έμβιας ή μη) οντότητας. Εξετάζεται η νομική μεταχείριση μηχανών με προωθημένες δυνατότητες αυτοπρογραμματισμού και αντίδρασης σε εξωτερικά ερεθίσματα. Πως τυποποιείται η σχέση τους με τον κατασκευαστή τους αλλά και τρίτους χρήστες των λειτουργιών τους; Η τεχνητή νοημοσύνη στη ρομποτική αποτελεί αφορμή για να διερευνηθούν θεμελιώδεις νομικές έννοιες όπως «πρόσωπο», «πράγμα», «δικαίωμα», «υποχρέωση», «ευθύνη» έναντι των σύγχρονων τεχνολογικών προκλήσεων.

- **Ρύθμιση, Εποπτεία και Επίβλεψη στο Χρηματοπιστωτικό Σύστημα (Τράπεζες – Κεφαλαιαγορά – Ιδιωτική Ασφάλιση): Θεωρία και Θεσμοί**

Το μάθημα επικεντρώνεται στη λειτουργία και τον έλεγχο του χρηματοπιστωτικού τομέα. Εξετάζει το θεσμικό και θεωρητικό πλαίσιο που διέπει τη ρύθμιση και εποπτεία των βασικών πυλώνων του

χρηματοπιστωτικού συστήματος: των τραπεζών, της κεφαλαιαγοράς και της ιδιωτικής ασφάλισης.

- **Δημόσιο Τραπεζικό Δίκαιο**

Το μάθημα εξετάζει το νομικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση, λειτουργία και εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Αναλύονται οι κανόνες αδειοδότησης και λειτουργίας των τραπεζών, οι απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, καθώς και οι μηχανισμοί προληπτικής και κατασταλτικής εποπτείας.

- **Δημόσιο Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς**

Το μάθημα εστιάζει στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς και τη δραστηριότητα των συμμετεχόντων σε αυτήν.

- **Δίκαιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) I & II**

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Δίκαιο και Τέχνη**

Και το δίκαιο και η τέχνη είναι εκφάνσεις συγκεκριμένου πολιτισμού, σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο. Δεν είναι δύο κόσμοι διαφορετικοί. Στο μάθημα αυτό αναζητούμε τη σχέση μεταξύ τους. Ερευνώνται και μελετώνται διάφορα επιμέρους θέματα, αλλά και η σχέση του δικαίου με τις διάφορες μορφές τέχνης: Δίκαιο και Λογοτεχνία, Δίκαιο και Μουσική, Δίκαιο και Ποίηση, Δίκαιο και Αρχιτεκτονική, Δίκαιο και Κινηματογράφος

- **Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα**

Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα λογιστικού δικαίου, φορολογικής συμμόρφωσης και τήρησης λογιστικών βιβλίων και στοιχείων.

- **Δίκαιο Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

Το μάθημα «Δίκαιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης» σε επίπεδο Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εξετάζει το νομικό και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) στην ελληνική έννομη τάξη, υπό το πρίσμα και καθ' ερμηνεία α) αφενός του Συνταγματικού Δικαίου, του ειδικού Οργανωτικού Διοικητικού Δικαίου, του Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου εν γένει και β) αφετέρου του Δημοσιονομικού Δικαίου και Δημοσίου Οικονομικού Δικαίου, με την παράλληλη επεξεργασία της συναφούς νομολογίας της εθνικής και της ευρωπαϊκής έννομης τάξης.

- **Δίκαιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Το μάθημα υλοποιείται κατ' εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας, που έχει συναφθεί μεταξύ της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι παραδόσεις εμπλουτίζονται με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι θα αναπτύξουν εισηγήσεις σε θεματικές, που άπτονται του ρόλου του Δικαστηρίου.

- **Ειδικά θέματα Φορολογικού Δικαίου**

Το μάθημα πραγματεύεται εξειδικευμένα ζητήματα θεωρίας φορολογικού δικαίου υπό το πρίσμα της πολιτικής επιστήμης, της κοινωνιολογίας και της επιστήμης.

- **Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο**

Το Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο πραγματεύεται τη γενική Θεωρία του Δημόσιου Οικονομικού Δικαίου, η οποία εξετάζει το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο των σχέσεων κράτους και οικονομίας, καθώς και τη σχέση της νομικής με την οικονομική επιστήμη. Ακόμα, εξετάζει τις συνταγματικές διατάξεις που αφορούν: τα ατομικά οικονομικά δικαιώματα, τη δημοσιονομική πολιτική, το νόμισμα και τη νομισματική πολιτική, την αναπτυξιακή/ διαρθρωτική οικονομική πολιτική, καθώς και την παρέμβαση του κράτους στην ιδιωτική οικονομική δραστηριότητα. Τέλος, μελετά τις διατάξεις του διοικητικού δικαίου που αφορούν τη χάραξη και εφαρμογή: αφενός μεν των μακροοικονομικών πολιτικών του κράτους (δημοσιονομικής, νομισματικής και αναπτυξιακής/ διαρθρωτικής), και αφετέρου των μικρο-οικονομικών πολιτικών του, δηλαδή των πολιτικών ρύθμισης και εποπτείας της οικονομίας, καθώς και επιμέρους κλάδων της.

- **Κοινωνική θεωρία και Δίκαιο**

Εξετάζονται οι κλασσικές προσεγγίσεις της κοινωνικής θεωρίας για το νεωτερικό δίκαιο και συμπληρωματικά ή/και αντιπαραθετικά τα κυρίαρχα θεωρητικά παραδείγματα (θετικιστικό, ερμηνευτικό, λειτουργιστικό και κριτικό) για το δίκαιο σε σχέση με τα μείζονα θεωρητικά ερωτήματα που αφορούν τον ρόλο και την λειτουργία του δικαίου στη ρύθμιση των κοινωνιών του 21ου αιώνα.

- **Θέματα Κοινωνιολογίας Δικαίου**

Εμβαθύνει στο διεπιστημονικό πεδίο που μελετά τη σχέση δικαίου, επιστήμης και τεχνολογίας, όπου η κοινωνιολογία του δικαίου συνεισφέρει πρώτον τις θεωρητικές υποθέσεις αφενός για τις σχέσεις πολύπλοκης αλληλεπίδρασης του δικαίου με την οικονομία, την πολιτική και τον πολιτισμό και αφετέρου για τον κανονιστικό και νομικό πλουραλισμό. Δεύτερον αξιοποιεί τις έρευνες της τόσο για τον ρόλο του δικαίου στην προώθηση της τεχνοεπιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης εφαρμογών όσο και για τις προκλήσεις που αυτή θέτει στο κράτος δικαίου, την δημοκρατία και τα δικαιώματα.

- **Κοινωνία της πληροφορίας και Δίκαιο**

Το μάθημα εστιάζει στο νέο δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας και τους περιορισμούς του. Διερευνώνται ειδικότερα οι θεμελιώδεις βάσεις του δικαιώματος όπως η ουδετερότητα του διαδικτύου, η καθολική υπηρεσία και η ασφάλεια των δικτύων, αλλά και οι βασικές κοινωνιολογικές θεωρίες για τις νέες τεχνολογίες.

- **Θέματα Ιδιωτικού/Δημοσίου Δικαίου στην Ελληνική Αρχαιότητα**

Εμβάθυνση ζητημάτων του δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου στις έννομες τάξεις της ελληνικής Αρχαιότητας. Μελέτη πρωτότυπων πηγών (φιλολογικά κείμενα, επιγραφές, πάπυροι) της ιστορίας του αρχαίου ελληνικού και ελληνιστικού δικαίου, υπό την οπτική ειδικότερων θεσμών, οι οποίοι διαφέρουν κάθε χρόνο. Ανάμεσα στις ειδικότερες θεματικές περιλαμβάνονται: πλειονότητα δικαίων στον ελλαδικό χώρο· πηγές των αρχαίων ελληνικών δικαίων· προφορικά και γραπτά δίκαια· σχέση δικαίου και θρησκείας· μορφές αρχαίων πολιτευμάτων· χαρακτηριστικοί θεσμοί της πόλεως-κράτους.

- **Θέματα Ιδιωτικού/Δημοσίου Δικαίου στη Ρώμη**

Το μάθημα εστιάζει στις ρωμαϊκές νομικές πηγές, τη γένεση και εξέλιξη της ρωμαϊκής νομικής επιστήμης, το πολίτευμα και θεσμούς της Ρώμης, κατά την περίοδο της Res Publica, της Ηγεμονίας και της Δεσποτείας, καθώς και την κληρονομιά του ρωμαϊκού δικαίου στις σύγχρονες έννομες τάξεις και σε ειδικότερα ζητήματα δικαίου των θεσμών.

- **Θέματα Ιδιωτικού/Δημοσίου Δικαίου στο Βυζάντιο**

Στόχος του σεμιναριακού αυτού μαθήματος είναι η λεπτομερής και σε βάθος εξέταση νομικών θεσμών ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου που εμφανίζονται κατά τη βυζαντινή περίοδο και αφορούν τον συνολικό βίο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Το μάθημα εστιάζει στις βυζαντινές νομικές πηγές και επιχειρείται η ένταξη των θεσμών αυτών στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό τους πλαίσιο καθώς και η ιστορικοσυγκριτική τους εξέταση με αντίστοιχους θεσμούς του αρχαίου ελληνικού - ρωμαϊκού καθώς και του σύγχρονου δικαίου.

- **Θέματα Ιδιωτικού/Δημοσίου Δικαίου στη Μεταβυζαντινή Περίοδο και στο Ελληνικό κράτος κατά τον 19ο αιώνα**

Στόχος του σεμιναριακού αυτού μαθήματος είναι η λεπτομερής και σε βάθος εξέταση νομικών θεσμών ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου που εμφανίζονται κατά τη μεταβυζαντινή περίοδο και αφορούν τον συνολικό βίο του υπόδουλου Ελληνισμού την περίοδο της Τουρκοκρατίας - Λατινοκρατίας καθώς και τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας μετά την Επανάσταση του 1821. Το μάθημα εστιάζει στις μεταβυζαντινές νομικές πηγές και επιχειρείται η ένταξη των θεσμών αυτών στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό τους πλαίσιο καθώς και η ιστορικοσυγκριτική τους εξέταση με αντίστοιχους θεσμούς του βυζαντινού καθώς και του σύγχρονου δικαίου.

- **Δίκαιο Ελεύθερου Ανταγωνισμού**

Το μάθημα αναλύει νομικούς προβληματισμούς επί των εξής θεμάτων: Έννοια του ανταγωνισμού ως αντικειμένου έννομης προστασίας και δογματική θεμελίωση της πολιτικής ανταγωνισμού. Διεθνές δίκαιο ανταγωνισμού (εξεδραφική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, διεθνείς συμφωνίες). Έλεγχος επιχειρηματικής συμπεριφοράς [εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε οριζόντιες (συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης, συμφωνίες παραγωγής, συμφωνίες προμήθειας, συμφωνίες εμπορίας, συμφωνίες τυποποίησης, ανταλλαγή πληροφοριών) και κάθετες συμφωνίες], καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης (πρακτικές παρεμποδιστικής και εκμεταλλευτικής κατάχρησης). Συμμετοχή του κράτους σε περιορισμούς του ανταγωνισμού (άρθ. 106 ΣΛΕΕ). Κανονισμοί Ομαδικής Απαλλαγής (Καν 330/2010, Καν 461/2010, Καν 267/2010, Καν 1217/2010, Καν 1218/2010, Καν 772/2010). Ανταγωνισμός και άυλα αγαθά [σχέση μεταξύ δικαίου άυλων αγαθών και δικαίου ανταγωνισμού, τα άυλα αγαθά στην ενωσιακή νομολογία (το ειδικό αντικείμενο του δικαιώματος, διάκριση μεταξύ υπόστασης και άσκησης δικαιώματος, ανάλωση δικαιώματος), συμφωνίες μεταφοράς τεχνολογίας, συμφωνίες παραχώρησης άδειας χρήσης σήματος, η εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

(το παράδειγμα των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης), η εφαρμογή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ (και 2 ν. 3959/2011) στα άυλα αγαθά].

- **Ανταγωνισμός και Ρύθμιση: τα παραδείγματα της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.**

Το μάθημα περιλαμβάνει στην θεματολογία του ζητήματα ρύθμισης και ανταγωνισμού. Ειδικότερα, εξετάζεται η σχέση ρύθμισης και ανταγωνισμού και οι συνέπειες της υπερβολικής ρύθμισης. Περαιτέρω, εξετάζονται ζητήματα ρύθμισης στις αγορές δικτύου, καθώς και τα χαρακτηριστικά των αγορών δικτύου (φυσικό μονοπώλιο, εμπόδια εισόδου, οικονομίες κλίμακας και φάσματος, μη ανακτήσιμα κόστη). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην μετάβαση από τη θεωρία του φυσικού μονοπωλίου στην απελευθέρωση και το άνοιγμα των αγορών. Εξετάζονται οι θεωρίες των διεκδικήσιμων αγορών (contestable markets) και των βασικών διευκολύνσεων (essential facilities doctrine), καθώς και η σχέση μεταξύ ενδοδικτυακού και διαδικτυακού ανταγωνισμού. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του μαθήματος, εξετάζεται η ρύθμιση και η απορρύθμιση ειδικά στον τομέα των τηλεπικοινωνιών (και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών) και της ενέργειας. Αναλύεται τόσο το ενωσιακό ρυθμιστικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (η πρώτη φάση απελευθέρωσης και εναρμόνισης, το ρυθμιστικό πλαίσιο του 2002, το ρυθμιστικό πλαίσιο του 2009) όσο και η απελευθέρωση των αγορών ενέργειας και αερίου. Ερευνάται η σχέση της ex ante ρύθμισης με την ex post εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, καθώς και ο τρόπος κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ Αρχής Ανταγωνισμού και Ρυθμιστικής Αρχής (ΕΕΤΤ και ΡΑΕ). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και σε ζητήματα συμβάσεων στο δίκαιο της ενέργειας. Το μάθημα επικεντρώνεται περαιτέρω σε παραδείγματα εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού (απαγόρευσης συμπράξεων, καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης και ελέγχου συγκεντρώσεων) στην αγορά τόσο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών όσο και της ενέργειας. Τέλος, στην θεματική του μαθήματος περιλαμβάνονται και θέματα δικαίου ανταγωνισμού και ρύθμισης στην ψηφιακή οικονομία (πλατφόρμες, gatekeepers, αλγόριθμοι, blockchain τεχνολογία). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στην ρύθμιση της ψηφιακής αγοράς σε ενωσιακό επίπεδο (New competition Tool, Digital Markets Act, Digital Services Act, Platforms to Business (P2B)).

- **Εταιρική Διακυβέρνηση**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση και ανάλυση των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης (Ε.Δ.) με επίκεντρο την εισηγμένη εταιρεία, στην οποία κατεξοχήν εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξεταστεί, ειδικότερα, η βασική θεματολογία των κανόνων της Ε.Δ., η φύση των κανόνων της και ορισμένα ειδικά θέματα. Μεταξύ άλλων, θα απασχολήσουν οι κανόνες για το διοικητικό συμβούλιο (ΔΣ) και τη διάκριση των μελών του σε εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, η έννοια και η σημασία της διάκρισης. Θα εξεταστούν επίσης οι κανόνες Ε.Δ. για τους μετόχους, τα δικαιώματά τους και τα μέτρα που λαμβάνονται για την ενίσχυση του διαλόγου ΔΣ και μετόχων. Σημαντική στο πλαίσιο της Ε.Δ. είναι η έκθεση διαχείρισης του ΔΣ, η «δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης» και η αρχή «συμμόρφωση ή εξήγηση». Τέλος, ο εσωτερικός έλεγχος, η διαχείριση κινδύνων και οι πολιτικές αποδοχών αποτελούν τρεις τομείς στους οποίους η Ε.Δ. διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο.

- **Εισαγωγή στο Λογιστικό Δίκαιο**

Το μάθημα αυτό είναι αφιερωμένο στο λογιστικό δίκαιο, έναν κλάδο δικαίου νέο στην Ελλάδα, αλλά γνωστό από δεκαετίες στις πιο προηγμένες νομικά και οικονομικά χώρες. Η γνώση του λογιστικού δικαίου και της λογιστικής είναι απολύτως απαραίτητη για κάθε νομικό όχι μόνο για να κατανοήσει σε βάθος την οικονομική οργάνωση των εταιρειών, αλλά και για να μπορεί να «επικοινωνεί» με άνεση με τα οικονομικά στελέχη κάθε επιχείρησης και να κατανοεί καλύτερα τα οικονομικά γεγονότα, που σχετίζονται με την επιχείρηση. Το ελληνικό λογιστικό δίκαιο αναμορφώθηκε σε μεγάλο βαθμό με τον ν. 4308/2014, ο οποίος έθεσε τη νομική και λογιστική κοινότητα προ νέων προκλήσεων. Η διδασκαλία της λογιστικής σε νομικούς ενδείκνυται να γίνεται από νομικούς, καθώς οι λογιστές και οικονομολόγοι έχουν συνήθως μία πιο τεχνική προσέγγιση της λογιστικής και χρησιμοποιούν ακόμη και ορολογία μη εύκολα προσιτή σε νομικούς. Στόχος του μαθήματος δεν είναι ασφαλώς να καταστούν οι νομικοί λογιστές και να είναι σε θέση να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, αλλά να μπορούν να τις αναγινώσκουν, να τις κατανοούν, να τις ερμηνεύουν και γενικά να αντλούν στοιχεία για την κατάσταση της επιχείρησης. Το μάθημα στηρίζεται σε μικρές εισηγήσεις για τις επιμέρους θεματικές ενότητες από τους συμμετέχοντες με έντονο το στοιχείο της διδασκαλίας από τους διδάσκοντες λόγω της ιδιαιτερότητας του αντικείμενου.

- **Ευρωπαϊκό και Διεθνές Φορολογικό Δίκαιο**

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις βασικές αρχές που διέπουν τη φορολόγηση σε διασυνοριακό επίπεδο. Εξετάζει το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαμόρφωση φορολογικών κανόνων, καθώς και τις διεθνείς συμβάσεις για την αποφυγή διπλής φορολογίας.

- **Αστική Ευθύνη του Δημοσίου**

Στο μάθημα αυτό γίνεται εμβάθυνση σε θέματα όπως: Ανάλυση των προϋποθέσεων των άρθρων 104-106 ΕισΝΑΚ, με έμφαση στις προϋποθέσεις του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ. Παράνομη πράξη ή παράλειψη των οργάνων του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας και κατά παράβαση διάταξης που δεν έχει τεθεί αποκλειστικά υπέρ του γενικού συμφέροντος ως προϋποθέσεις για την υποχρέωση αποζημίωσης. Παραδείγματα αστικής ευθύνης του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. από τη νομολογία. Ευθύνη σε περίπτωση παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων (π.χ. άδικη ή παράνομη στέρηση της προσωπικής ελευθερίας). Άρθρα 535-544 νέου ΚΠοινΔικ (άρθρα 533- 545 καταργηθέντος ΚΠοινΔικ). Εις ολόκληρον ευθύνη του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. και των οργάνων τους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των τελευταίων (βλ. άρθρο 38 του ν. 3528/2007). Ευθύνη για νόμιμη συμπεριφορά. Ευθύνη του Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις των δικαστικών λειτουργιών (παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 693/1977: αγωγή κακοδικίας). Ευθύνη του Δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις του νομοθέτη. Προνόμια του Δημοσίου. Σύμφωνη με το Σύνταγμα η σύντομη παραγραφή (2ετής) των αξιώσεων υπαλλήλων του Δημοσίου κατ' αυτού που θέσπισε ο νομοθέτης (παρ. 3 του άρθρου 90 του ν. 2362/1995, καταργηθέντος με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4270/2014, και του άρθρου 140 του ν. 4270/2014). Αρμοδιότητα διοικητικών δικαστηρίων για την εκδίκαση των αγωγών αποζημίωσης. Πρόκριμα η άσκηση προσφυγής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης. Συμπεράσματα και δικαιοπολιτικές προτάσεις.

- **Αθλητικό Δίκαιο**

Ενδεικτικές θεματικές μαθημάτων: 1. Γενική προβληματική: Υπερνομοθετικά θεμέλια, Διεθνείς πηγές, Φύση των αθλητικών κανόνων: Δίκαιο ή μη; 2. Αθλητικά νομικά πρόσωπα: ΑΑΕ, αθλητικά σωματεία, ΤΑΑ, ενώσεις, σύνδεσμοι και ομοσπονδίες 3. Αθλητικές συμβάσεις: Παίγνιο, Αθλητική εργασία, Παροχή αθλητικών υπηρεσιών, Στοιχείμα, Sponsoring 4. Αθλητική αστική ευθύνη 5. Αθλητική ποινική ευθύνη: Βία, Δωροδοκία, Doping 6. Αθλητική διανοητική ιδιοκτησία: Δικαιώματα μετάδοσης αγώνων, διακριτικά γνωρίσματα, προσωπικά δεδομένα 7. Επίλυση αθλητικών διαφορών.

- **Δίκαιο Καταστάσεως Αλλοδαπών**

Στο πλαίσιο του μαθήματος του Δικαίου Καταστάσεως Αλλοδαπών εξετάζονται η αντιμετώπιση των αλλοδαπών εν μέσω παγκοσμιοποιήσεως και μαζικής μετακινήσεως των πληθυσμών, η οποία δοκιμάζει την αποτελεσματικότητα του δικαίου και της προστασίας θεμελιωδών αξιών των δυτικών εννόμων τάξεων, Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται οι διάφορες πτυχές της ρυθμίσεως της εισόδου, παραμονής και απομακρύνσεως των αλλοδαπών στην / από την ελληνική επικράτεια υπό το πρίσμα τόσο του θετικού δικαίου όσο και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε εθνικό αλλά και ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι οι σχετικές λύσεις εξετάζονται, όσον αφορά τόσο τους μετανάστες όσο και τους αιτούντες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.

Στοιχεία Επικοινωνίας

Ταχυδρομική διεύθυνση: Ακαδημίας 45 Ισόγειο

Τηλέφωνο Γραμματείας ΠΜΣ: 210 3688673 (Σοφία Φαντζίκου)

Email Γραμματείας: sfantzikou@uoa.gr

Ιστοσελίδα ΠΜΣ: www.law.uoa.gr

Οι θυρίδες της Νομικής Σχολής για την εξυπηρέτηση του κοινού στεγάζονται στο ισόγειο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 45.

Η δια ζώσης εξυπηρέτηση των φοιτητών γίνεται: ΔΕΥΤΕΡΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ από τις 11.00 π.μ. έως τις 13.00 μ.μ.

ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ



Η σχολή έχει στη διάθεσή της αμφιθέατρα/αίθουσες για τις παραδόσεις των μαθημάτων και εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων καθώς και βιβλιοθήκη. Ειδικά για την υλοποίηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι:

Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Μ.Θ.Ε.) Σίνα 3

Νομική Σχολή (Σόλωνος 57)

Νομική Σχολή (Ακαδημίας 45)

(Όλα τα αμφιθέατρα και οι αίθουσες διαθέτουν σύγχρονο οπτικοακουστικό και υπολογιστικό εξοπλισμό, καθώς και υψίρρυθμη σύνδεση με το δίκτυο.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες για την πρόσβαση τους στην Νομική Σχολή μπορούν να χρησιμοποιούν τα Μ.Μ.Μ.

Πληροφορίες για τα δρομολόγια των συγκοινωνιών:

<https://www.oasa.gr>

<https://stasy.gr>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Το Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής της Νομικής Σχολής βρίσκεται στον 3ο όροφο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 47. Στο χώρο αυτό οι φοιτητές/τριες με τη χρήση του αριθμού μητρώου τους και του προσωπικού κωδικού (PIN) που έχουν ορίσει και τη διαδικασία εγγραφής στις υπηρεσίες επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε επιλεγμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες μέσω σειράς διαθέσιμων Η/Υ. Η βιβλιοθήκη λογισμικού περιλαμβάνει: Microsoft Office, MATLAB, POM-QM for Windows, Mathematica, Python, R, Weka, κ.ά.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ



Διεύθυνση: Σόλωνος 104 και Μαυρομιχάλη 17 Αθήνα, Τ.Κ. 10680

Τηλέφωνο: (+30) 210 368 8113, φαξ: 210 3688020

Η Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής στεγάζεται στο κτήριο του Παλαιού Χημείου (Σόλωνος 104). Η ενιαία Βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε το 2016 και αποτελεί μετεξέλιξη των Νομικών Φροντιστηρίων - Σπουδαστηρίων, τα οποία χρονολογούνται από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Νομικής Σχολής (1837). Η συλλογή της συγκρίνεται επάξια με τις αντίστοιχες συλλογές μεγάλων πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών του εξωτερικού και καλύπτει σε ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία όλους τους κλάδους του Ηπειρωτικού και Αγγλοσαξονικού Δικαίου. Διαθέτει πλούσιο ψηφιακό υλικό, αναπτύσσει τη δική της ψηφιακή νομική συλλογή και εξασφαλίζει πρόσβαση σε εθνικές και διεθνείς βάσεις νομικών δεδομένων. Είναι οργανωμένη και λειτουργεί κατά τα σύγχρονα πρότυπα ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, διαθέτει κατηρτισμένο προσωπικό το οποίο οργανώνει τη συλλογή και εξυπηρετεί τις ανάγκες των χρηστών μέσω των τμημάτων διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης, εξυπηρέτησης και δανεισμού, καθώς και του τμήματος προσκτήσεων και βιβλιοθηκονομικής Επεξεργασίας. Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις

των μελών της Νομικής Σχολής καθώς και την ευρύτερη νομική κοινότητα, παρέχοντας ολοκληρωμένη πρόσβαση σε έγκαιρη και έγκυρη νομική πληροφόρηση. Επίσης, συμμετέχει και προωθεί τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων υποστηρίζοντας τον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ανθρωπιστικό ρόλο του ΕΚΠΑ.

Καταλαμβάνει χώρους 1300 m² στο ισόγειο, τον πρώτο και το δεύτερο όροφο του κτηρίου του Παλαιού Χημείου (εικονική επίσκεψη και περιήγηση στο κανάλι της Βιβλιοθήκης στο You Tube <https://www.youtube.com/channel/UCA6v5nuKmISHP-6VNUo-OiA>).

Για τη δια ζώσης εξυπηρέτηση διαθέτει στις εγκαταστάσεις της δύο αναγνωστήρια στο επίπεδο του δευτέρου ορόφου και ένα στο επίπεδο του πρώτου ορόφου, ενώ θέσεις μελέτης υπάρχουν και στο επίπεδο του ισόγειου όπου φιλοξενούνται οι συλλογές ταξιθετημένες ανά τομέα δικαίου. Ο συνολικός αριθμός των θέσεων εξυπηρέτησης σε όλα τα επίπεδα ανέρχονται στις 275. Σε περιόδους αυξημένης ζήτησης (περίοδος εξετάσεων) διατίθενται ως αναγνωστήρια και τα δυο Αμφιθέατρα του κτηρίου.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης wifi και υποδομές για χρήση προσωπικών Η/Υ. Επίσης διαθέτει 17 Η/Υ για το κοινό (σταθμούς αναζήτησης στον κατάλογο OPAC, πρόσβαση στο διαδίκτυο και συγγραφή εργασιών).

Φιλοξενεί περίπου 100.000 τόμους βιβλίων η πλειοψηφία των οποίων χρονολογούνται από τις αρχές του 20ου αιώνα έως σήμερα ενώ διαθέτει και συλλογή σπανίων βιβλίων που χρονολογούνται από το 1600 περίπου. Η ανάπτυξη της συλλογής γίνεται σε συνεχή βάση από αγορές αλλά και δωρεές.

Διαθέτει επίσης 1.000 περίπου τίτλους περιοδικών νομικού περιεχομένου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή τα περισσότερα εκ των οποίων διατίθενται πλέον ηλεκτρονικά μέσω των ελληνικών και ξενόγλωσσων συνδρομητικών βάσεων δεδομένων <http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/baseis-nomikon-dedomenon.html>, που διασφαλίζονται από ποικίλες πηγές (κονδύλια της Βιβλιοθήκης, της Κοσμητείας και των ΠΜΣ της Νομικής Σχολής, μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών).

Η Βιβλιοθήκη βρίσκεται στη διαδικασία διαμόρφωσης χώρων και απόκτησης εξοπλισμού για σταθμούς εργασίας υποστήριξης Φοιτητών με Αναπηρίες (ΦμεΑ), ενώ Βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τη Μονάδα προσβασιμότητα του ΕΚΠΑ.

Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα τη Βιβλιοθήκης [http://law.lib.uoa.gr/ \(gre\)](http://law.lib.uoa.gr/ (gre)), <http://www-en.lib.uoa.gr/libraries/law.html>, αλλά και στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (fb και insta).

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ. Αναλυτικότερα, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται είναι: πρόσβαση σε ηλεκτρονικές online πηγές πληροφόρησης, ανοικτός δημόσιος κατάλογος ΟΡΑC, ηλεκτρονική έκδοση περιοδικών του ΕΚΠΑ, βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, ενιαία πλατφόρμα ιδρυματικού αποθετηρίου/ψηφιακής βιβλιοθήκης "Πέργαμος", ειδικές ψηφιακές βιβλιοθήκες και συλλογές, θεματικές πύλες, παραγγελία άρθρων, διαδανεισμός βιβλίων, υπηρεσία "Ρωτήστε έναν Βιβλιοθηκονόμο".

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ



Διδασκαλείο Ξένων γλωσσών

Το διδασκαλείο ξένων γλωσσών του ΕΚΠΑ είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία 25 ξένων γλωσσών. Οι φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ έχουν μειωμένα δίδακτρα.

Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ο ΠΟΦ είναι ένας χώρος συλλογικής έκφρασης και δημιουργίας. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με έργα τέχνης και ενθαρρύνονται να δημιουργούν τα δικά τους καλλιτεχνικά έργα. Περιλαμβάνει 5 τομείς: μουσικό, θεατρικό, χορευτικό, κινηματογραφικό και φωτογραφικό

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο-Κολυμβητήριο

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις του ΕΚΠΑ βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη. Αποτελούνται από ανοικτά γήπεδα, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο. Πραγματοποιούνται ποικίλα προγράμματα και τμήματα άθλησης. Σε αυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση και να τις χρησιμοποιήσουν και οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες.

Φοιτητική εστία

Η Φοιτητική εστία στεγάζει 1064 φοιτητές/τριες με κοινωνικά κριτήρια.
<http://fepa.uoa.gr/prosbash.html>

Τμήμα Σίτισης Φοιτητών

Το Πανεπιστήμιο παρέχει δωρεάν σίτιση στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες. Για τις προϋποθέσεις και άλλα επί μέρους ζητήματα που σχετίζονται με τη σίτιση των φοιτητών, μπορείτε να αναφερθείτε στην Ιστοσελίδα της Πανεπιστημιακής Λέσχης.
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/tmima_sitisis_foititon/

Υγειονομική υπηρεσία

Η υπηρεσία καλύπτει φοιτητές/τριες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/ygeionomiki_ypiresia/

Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης

Η μονάδα προσφέρει βοήθεια και υποστήριξη, αλλά και εκπαίδευση σε μηχανισμούς διαχείρισης δυσκολιών <http://psychpar.lesxi.uoa.gr>

Μονάδα υποστήριξης αλλοδαπών φοιτητών

Η μονάδα υποστηρίζει τους/τις αλλοδαπούς/ές φοιτητές/τριες, πριν και μετά την άφιξή τους στη χώρα, σχετικά με θέματα διαδικασιών, ενεργειών και επικοινωνίας με άλλους φορείς του Δημοσίου <https://issu-el.uoa.gr/>

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ηλεκτρονική Τάξη

Η ηλεκτρονική τάξη e-class αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο ΕΚΠΑ χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web-browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του ΕΚΠΑ υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας.

Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Γραμματείας

Μέσω της υπηρεσίας Ηλεκτρονικής Γραμματείας η οποία βασίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα (UniTron), οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ «Δημόσιο Δίκαιο» έχουν πρόσβαση σε μια σειρά ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα

Η παροχή της ακαδημαϊκής ταυτότητας ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και υποστηρίζει πολλαπλές παροχές – προνόμια για όλα τα μέλη των ελληνικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (φοιτητές/τριες των τριών κύκλων σπουδών, μόνιμοι, επισκέπτες και συμβασιούχοι διδάσκοντες, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό), καθώς και τα μέλη ερευνητικών φορέων (ερευνητικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό). Με την Ακαδημαϊκή ταυτότητα μπορεί να

πιστοποιηθεί η ταυτότητα και η ιδιότητα του ατόμου, δίνεται πρόσβαση σε ακαδημαϊκές/ερευνητικές υπηρεσίες, όπως η βιβλιοθήκη, η χρήση χώρων ελεγχόμενης στάθμευσης, κ.ά. και δίνεται η παροχή ειδικών εκπνώσεων σε εισιτήρια όλων των μεταφορικών μέσων, σε εισιτήρια για πολιτιστικές εκδηλώσεις, μουσεία, εμπορικές εκθέσεις και άλλα.

<http://academicid.minedu.gov.gr/>

Ψηφιακές Παροχές

Παρέχονται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες οι εξής ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υπηρεσίες Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (email), σύνδεση μέσω ασύρματου δικτύου (Wi-Fi), ανάρτηση προσωπικών ιστοσελίδων εικονικό ιδιωτικό δίκτυο(VPN), δίκτυο αποφοίτων, ανοικτά ακαδημαϊκά μαθήματα, ακαδημαϊκές βιντεοδιαλέξεις, παρακολούθηση ζωντανών

μεταδόσεων διαλέξεων, συμπλήρωση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. (Για αναλυτική παρουσίαση των ψηφιακών παροχών -υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες του ΠΜΣ επισκεφθείτε την ηλεκτρονική σελίδα

https://www.uoa.gr/el/foitites/ilektronikes_ypiresies/psifiakes_paroches/)

ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)

Για τους/τις φοιτητές/τριες με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, προβλέπονται ορισμένες διευκολύνσεις όπως:

Κατά την περίοδο διδασκαλίας να ενημερώνονται έγκαιρα από εντεταλμένο υπάλληλο των Γραμματειών των Τμημάτων για το Πρόγραμμα, το χρόνο και το χώρο των μαθημάτων και για κάθε μεταβολή που έχει σχέση με τη φοιτητική τους κατάσταση.

Κατά την περίοδο των εξετάσεων να διαγωνίζονται σε χώρους προσβάσιμους, να συνοδεύονται, εάν χρειάζεται, στους χώρους των εξετάσεων από υπαλλήλους του ΕΚΠΑ ή από δικά τους πρόσωπα και να εξετάζονται με τους τρόπους που επιβάλλονται ανάλογα την περίπτωση.

Σε όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους να υπάρχει Καθηγητής, στον οποίο θα απευθύνονται για να συζητούν τα προβλήματά τους. Ο Καθηγητής εν συνεχεία θα μπορεί να μεσολαβεί στις Πανεπιστημιακές αρχές για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Επιπροσθέτως για τους/τις Φοιτητές/τριες με Αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, λειτουργεί στο ΕΚΠΑ “Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία”, η οποία αποσκοπεί στο να διασφαλίσει στην πράξη την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής, υπηρεσιών πρόσβασης, καθώς και συμβουλευτικών ψυχολογικών και εκπαιδευτικών.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος καθοδηγεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες στο ΠΜΣ παρέχοντας ποικίλες συμβουλές αναφορικά με το ΠΜΣ καθώς και την πιθανή περαιτέρω εξέλιξη των σπουδών του/της φοιτητή/τριας. Η υπηρεσία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της ορθής εκπαιδευτικής διαδικασίας που διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες

αποτελεσματικής μετάδοσης της γνώσης χωρίς όμως να παραμελεί την ανάγκη της επικοινωνίας και υποστήριξης για άλλα θέματα που πιθανόν να απασχολούν τους/τις φοιτητές/τριες .

Συνήγορος του Φοιτητή

Θεσμός με τις εξής αρμοδιότητες: την εξέταση αιτημάτων φοιτητών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες και αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα αυτά, τη διευκόλυνση των επαφών του/της φοιτητή/τριας με τα όργανα και τις υπηρεσίες διοίκησης, την εξέταση αναφορών-καταγγελιών των φοιτητών για παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοθεσίας και δεοντολογίας, και την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Δίνεται στους/ις φοιτητές/τριες η δυνατότητα πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και για αντιμετώπιση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, μέσω των ειδικών μονάδων και δομών του Ιδρύματος. Ενδεικτικά αναφέρονται το Γραφείο Διασύνδεσης για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/> για περισσότερες πληροφορίες) και το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα-Καισαριανής, η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης και το Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (Στην ιστοσελίδα https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies οι σελίδες των συγκεκριμένων μονάδων και υπηρεσιών).